

کارنامه علمی و پژوهشی

مریم سیدان

دانشیار دانشگاه صنعتی شریف

رشته زبان و ادبیات فارسی

Email: seyedan@sharif.edu

تاریخ به روزرسانی: شهریور ۱۴۰۴

پیشینه تحصیلی

- دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه تهران (۱۳۸۶-۱۳۸۹)
عنوان پایان نامه: ادبیات داستانی بر بنیاد نقل ها و قصه پردازی های عامیانه در عصر قاجار
- کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی (۱۳۸۳-۱۳۸۶)
عنوان پایان نامه: تحلیل و بررسی رمان شازده احتجاب نوشته هوشنگ گلشیری
- کارشناسی زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه تربیت معلم تهران (دانشگاه خوارزمی کنونی) (۱۳۷۹-۱۳۸۳)

فعالیت های کاری

- عضو هیئت علمی مرکز زبان ها و زبان شناسی، دانشگاه صنعتی شریف (از شهریور ۱۳۹۱ تا کنون).

تدریس واحدهای درسی زیر:

آشنایی با ادبیات فارسی

ادبیات معاصر ایران

مهارت های نگارشی به فارسی

آشنایی با آیین نگارش علمی

آشنایی با ادبیات فارسی ۲ (وزن شعر فارسی)

آشنایی با ادبیات فارسی ۲ (شاهنامه فردوسی).

- معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی مرکز زبان ها و زبان شناسی (از ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۲)

- ویراستار فصل‌نامه مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی (از ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸)
- عضو کمیته المپیاد ادبی دانش‌آموزی (از مهر ۱۳۹۵ تا مهر ۱۳۹۶)
- تدریس واحد درسی «ادبیات داستانی ایران» در دوره تابستانی المپیاد ادبی دانش‌آموزی (۱۳۹۵ و ۱۳۹۶)
- پژوهشگر گروه تصحیح متون، فرهنگستان زبان و ادب فارسی (از خرداد ۱۳۹۰ تا شهریور ۱۳۹۱)
- تدریس درس «زبان و ادبیات فارسی» در دانشگاه تهران (۱۳۸۷ تا ۱۳۹۰)، دانشگاه تربیت معلم تهران (۱۳۸۷ تا ۱۳۹۰) و دانشگاه آزاد واحد کرج (۱۳۸۷ تا ۱۳۸۸).

نوشته‌ها

کتاب

- سیّدان، مریم و سعید رحیمی. آشنایی با زبان و ادبیات فارسی. تهران: مؤسسه انتشارات علمی دانشگاه صنعتی شریف. ۱۳۹۸.
- سیّدان، مریم. آشنایی با آیین نگارش علمی و اداری. تهران: مؤسسه انتشارات علمی دانشگاه صنعتی شریف. چاپ اول: ۱۳۹۶ (چاپ دوم: ۱۳۹۸)

مقاله

الف) مجلات علمی

- سیّدان، مریم. «بررسی دلایل هبوط آدم از بهشت در متون تفسیری، عرفانی و دیوان شاعران مشهور فارسی تا قرن هشتم هجری». مجله دانشکده ادبیات دانشگاه خوارزمی. سال ۲۹. شماره ۹۱. پاییز و زمستان ۱۴۰۰. صص ۱۸۱-۲۱۴.
- سیّدان، مریم. «اسلوب روایت در سیرالملوک خواجه نظام‌الملک طوسی». فصل‌نامه نقد ادبی. سال ۱۱. شماره ۴۴. زمستان ۱۳۹۷. صص ۸۱-۱۱۵.
- سیّدان، مریم. «اصطلاح دیوانی پروانه در متون ادبی و تاریخی فارسی تا قرن هشتم». دوفصل‌نامه ادب فارسی. سال ۸. شماره پیاپی ۲۱. زمستان ۱۳۹۷. صص ۷۷-۹۶.
- سیّدان، مریم. «شخصیت‌های روان‌رنجور و روان‌پزش در داستان‌های غلامحسین ساعدی». دوفصل‌نامه ادب فارسی. سال ۷. شماره پیاپی ۱۹. بهار و تابستان ۱۳۹۶. صص ۱۶۹-۱۸۵.

- سیدان، مریم. «نقد و بررسی پرسمان یاد». نامه فرهنگستان (ویژه‌نامه ادبیات انقلاب). سال ۲. شماره پیاپی ۳. زمستان ۱۳۹۵. صص ۱۹۷-۲۱۲.
- سیدان، مریم. «امیر داد: منصبی دیوانی در تعدادی از متون تاریخی و ادبی فارسی». مجله دانشکده ادبیات دانشگاه خوارزمی. سال ۲۴. شماره ۸۰. بهار و تابستان ۱۳۹۵. صص ۹۱-۱۱۳.
- سیدان، مریم. «چند پیشنهاد سیاستی در حوزه زبان فارسی». فصل‌نامه مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی. سال ۱. شماره ۲. زمستان ۱۳۹۵. صص ۲۱۳-۲۲۷.
- سیدان، مریم. «خوانش روانشناختی داستان اسماعیل شجاع نوشته هوشنگ مرادی کرمانی». مجله دانشکده ادبیات دانشگاه خوارزمی. سال ۲۲. شماره ۷۷. پاییز و زمستان ۱۳۹۳. صص ۱۱۶-۱۳۲.
- سیدان، مریم. «هویت ابهام‌آمیز نقال قصه‌امیر ارسلان». دوفصل‌نامه فرهنگ و ادبیات عامه. سال ۱. شماره ۲. پاییز و زمستان ۱۳۹۲. صص ۱۵۷-۱۷۴.
- سیدان، مریم. «نخستین نشانه‌های رمان‌نویسی در ایران (تحلیلی بر حکایت پیر و جوان اثر ناصرالدین‌شاه قاجار)». دوفصل‌نامه آینه میراث. دوره جدید. سال ۹. شماره ۴۸. بهار و تابستان ۱۳۹۰. صص ۱۶۷-۱۸۸.
- حاجیان‌نژاد، علیرضا و مریم سیدان. «تحلیلی ساختگرایانه بر قصه‌امیر ارسلان». مجله دانشکده ادبیات دانشگاه تربیت معلم. سال ۱۸. شماره ۶۷. بهار ۱۳۸۹. صص ۴۵-۷۰.
- پورنامداریان، تقی و مریم سیدان. «بازتاب رئالیسم جادویی در داستان‌های غلامحسین ساعدی». مجله دانشکده ادبیات دانشگاه تربیت معلم تهران. سال ۱۷. شماره ۶۴. بهار ۱۳۸۸. صص ۴۵-۶۴.
- سیدان، مریم. «تحلیلی ساختگرایانه بر رمان شازده احتجاب گلشیری». فصل‌نامه نقد ادبی. سال ۱. شماره ۴. زمستان ۱۳۸۷. صص ۵۳-۸۲.

ب) دانشنامه‌ها

Seyedan, Maryam. "Poetic Elements in the Works of Badrī Tundarī". In *Women Poets Iranica*. Encyclopaedia Iranica Foundation. available at: <https://poets.iranicaonline.org/article/poetic-elements-in-the-works-of-badri-tundari/>

- مقالات «زیب‌النساء بیگم»، «شادبهر و عین‌الحیات»، «قوالی»، «لقمان» و «یحیی»، دانشنامه زبان و ادب فارسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی. ذیل ۲، ۱۴۰۴.

- «فتوت و فتوت‌نامه‌ها». دانشنامه زبان و ادب فارسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی. جلد ۷. ۱۳۹۷.

- «صد پند». دانشنامه زبان و ادب فارسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی. جلد ۷. ۱۳۹۷.

- «نقالی». دانشنامه زبان و ادب فارسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی. جلد ۵. ۱۳۹۵.

- «نوش آفرین گوهرتاج». دانشنامه زبان و ادب فارسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی. جلد ۵. ۱۳۹۵.

- «میر نوروزی». دانشنامه زبان و ادب فارسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی. جلد ۵. ۱۳۹۵.

- «عوفی، محمد». دانشنامه زبان و ادب فارسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی. جلد ۴. ۱۳۹۱.

- Rezaei, Saeed and Maryam Seyedan, "Mahmud, Ahmad", *Encyclopedia Iranica*, online edition, 2015, available at:

<http://www.iranicaonline.org/articles/mahmud-ahmad#>

پ) دیگر مجلات

- سیدان، مریم. «آیین‌های نوروزی در آثار ادبی فارسی». فصل‌نامه نگاه نو. سال ۳۴. شماره ۱۴۴. زمستان ۱۴۰۳. صص ۱۰-۱۶.

- سیدان، مریم. «ای بس بهارها که بهاری نداشتیم (نگاهی به بهاریه‌های شاعران زن ایرانی)». فصل‌نامه زنان امروز. سال ۱۰. شماره ۴۹. زمستان ۱۴۰۲. صص ۱۶۰-۱۷۶.

- سیدان، مریم. «نه سر پیدا و نه پایان پدیدار (نقدی بر رمان بی‌پایانی نوشته بلقیس سلیمانی)». زنان امروز. سال ۱۰. شماره ۴۸. پاییز ۱۴۰۲. صص ۱۵۴-۱۶۶.

- سیدان، مریم. «نویسنده‌ای با قریحه طنز (یادی از ایرج پزشک‌زاد)». فردان (فرهنگ‌بان قدیم). سال ۴ (دوره جدید). شماره ۱. بهار و تابستان ۱۴۰۱. صص ۱۲۵-۱۳۲.

- سیدان، مریم. «داستان یا روایت ادبی؟». جهان کتاب. سال ۲۵. شماره ۱-۳. فروردین تا خرداد ۱۳۹۹. صص ۲۶-۲۹.

- سیدان، مریم. «مبانی فکری و هنری گلستان». جهان کتاب. سال ۲۳. شماره ۳-۵. خرداد تا مرداد ۱۳۹۷. صص ۴۸-۵۱.

- سیدان، مریم. «مشکلات فارسی عمومی: نگاهی به برخی از کتاب‌های منتشرشده برای تدریس فارسی عمومی». نقد کتاب ادبیات. سال ۲. شماره ۷. پاییز ۱۳۹۵. صص ۷۷-۹۲.
- سیدان، مریم. «جفا در حق ساعدی (نگاهی به کتاب نامه‌های غلامحسین ساعدی به طاهره کوزه‌گرانی)». هفته‌نامه آسمان. ۱۳ مهر ۱۳۹۲. صص ۱۲۶-۱۲۷.
- سیدان، مریم. «حدایق السیر فی آداب الملوک متنی از قرن هفتم». دوماهنامه گزارش میراث. سال ۶. شماره ۵-۶. آذر و اسفند ۱۳۹۱. صص ۱۲۲-۱۲۷.
- سیدان، مریم. «جای خالی شاعر». مهرنامه. سال ۳. شماره ۲۱. اردیبهشت ۱۳۹۱. ص ۲۸۱.
- سیدان، مریم. «نقالان درباری عصر قاجار». فصل‌نامه فرهنگ مردم. سال ۹. شماره ۳۵-۳۶. پاییز و زمستان ۱۳۸۹. صص ۱۷۷-۱۸۹.
- سیدان، مریم. «معرفی و بررسی کتاب سیر رمانتیسیم در ایران نوشته مسعود جعفری». جهان کتاب. شماره ۲۲۴-۲۲۶. دی تا اسفند ۱۳۸۶. ص ۵۰.
- سیدان، مریم. «نقدی فمینیستی بر رمان و دیگران نوشته محبوبه میرقدیری». جهان کتاب. شماره ۲۲۳-۲۲۲. آبان و آذر ۱۳۸۶. صص ۱۱-۱۲.
- سیدان، مریم. «نقدی روانشناختی بر رمان شازده احتجاب گلشیری». فصل‌نامه دانشکده ادبیات دانشگاه قم. سال ۱. شماره ۳. بهار ۱۳۸۶. صص ۵۷-۷۶.
- سیدان، مریم. «نقد و بررسی رمان از شیطان آموخت و سوزاند نوشته فرخنده آقایی». جهان کتاب. شماره ۲۱۶-۲۱۷. اردیبهشت و خرداد ۱۳۸۶. صص ۳۲-۳۳.
- سیدان، مریم. «نقد و بررسی آثار داستانی آلبا دسس پدس (نویسنده ایتالیایی)». جهان کتاب. شماره ۲۱۳-۲۱۲. آذر ۱۳۸۵. صص ۱۸-۲۰.
- سیدان، مریم. «نقد و بررسی کتاب مرغ بهشتی (درباره زندگی و شعر شهریار) نوشته مریم مشرف». جهان کتاب. شماره ۲۰۲. بهمن ۱۳۸۴. صص ۲۰-۲۱.
- سیدان، مریم. «اسطوره نه، رمان» (پاسخ به نقد دکتر محمد دهقانی در شماره ۹۰ کتاب ماه ادبیات و فلسفه با عنوان «اسطوره یا رمان؟»). کتاب ماه ادبیات و فلسفه. شماره ۹۱. اریبهشت ۱۳۸۴. صص ۱۲۶-۱۲۹.
- سیدان، مریم. «نقد و بررسی مجموعه داستان گربه‌های گچی نوشته فرخنده آقایی». زنان. شماره ۱۱۲. ۱۳۸۳. صص ۷۲-۷۳.

- سیّدان، مریم. «نقد و بررسی رمان قصه تهمینه نوشته محمد محمدعلی». روزنامه شرق. ۲۱ اردیبهشت ۱۳۸۳. ص ۲۹.

تصحیح

نظام‌الدین یحیی. حقایق السیر. به کوشش محمد پارسانسب، معصومه اسدنی و مریم سیّدان. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی. ۱۳۹۴.

داوری مجلات علمی

فصل‌نامه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه خوارزمی (تربیت معلم تهران)
فصل‌نامه ادب فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران
دوفصل‌نامه فرهنگ و ادبیات عامه، دانشگاه تربیت مدرس
دوفصل‌نامه ادبیات پارسی معاصر، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

زمینه‌های پژوهشی

ادبیات داستانی
ادبیات عامیانه
نقد ادبی
نگارش و ویرایش